

نگاه

محدودیت‌های دیپلماسی توییتری

فرنگیس بیات

● رسانه‌های اجتماعی بیش از آنکه وقت گروه‌های مختلفی از میان ما را برای «پست» گذاشتن، «لایک»‌زدن و «فالو»کردن این یا آن بگیرد، این روزها نشان می‌دهد که حتی می‌تواند کارکردهای مهم‌تری با بازتاب‌های جهانی هم پیدا کند. اهمیت «توییتر» و «فیس‌بوک» و نقش آنها در شکل‌دادن سازماندهی‌های سیاسی و اجتماعی، موضوع بحث‌ها و گفت‌وگوهای مختلف رسانه‌ای و دانشگاهی بوده است. بعد از انقلاب قوریه مصر و به‌ویژه اتفاقی‌های «پارک گزی» در استانبول توجه به توییتر و نقش آن هر روز شکل جدی‌تری به خود می‌گرفت. اما نقش این رسانه‌ها در فضاهای غیررسمی بسیار قابل تأمل بوده‌است. اما وقتی این فرصت و فضا در میانه منابع رسمی سیاست و غیررسمی شکل می‌گیرد، اهمیت دوچندانی می‌گیرد. اگر توییتر در روزهای اعتراض‌های پارک «گزی» استانبول به‌عنوان منبع بسج‌کننده معترضان شناخته می‌شد، در کشور ی مثل ایران که رسانه‌های اجتماعی مثل «فیس‌بوک» و «توییتر» به رسمیت شناخته نمی‌شود یا به نحوی از اتحا عده‌ای با بدبینی آنها را چیزی شبیه «علمک» شیطان می‌بینند، کارکردهای مرسوم جهانی‌اش نیز دچار اختلال می‌شود؛ اما همین رسانه‌های اجتماعی می‌توانند گاه کارکردهای جایگزینی پیدا کنند که بردی بیشتر از کارکردهای مرسومشان دارد. حکایت توییتهای «حسن روحانی» برای تبریک سال نو پهلودی به پهلودیان و به‌ویژه پهلودیان ایران و آرزوی سالی مبارک برای آنها و توییتهای «محمدجواد ظریف» برای تبریک سال نو پهلودی از این دست است. توییتر ظرفیت طرح سیاست کلی ایران نسبت به پهلودیان و تمایزگذاری آن با مواضع ایران نسبت به اسرائیل است. این تویییت از آنجایی بسیار مهم ارزیابی می‌شود و به قول «ارابین رایت» روزنامه‌نگار آمریکایی مهم‌ترین «حرکت دیپلماسی عمومی در طی ۳۴ سال گذشته» ارزیابی می‌شود که فضای رسانه‌های اجتماعی فضای سرکش‌های و پرسوزن‌های غیررسمی به امور شخصی، اجتماعی و سیاسی است و در این فضا بالاترین مسوول دیپلماسی ایران که سیاست‌های هشت سال اخیرش همواره با اظهارات نفی هولوکاستی چاشنی شده‌است به پیران آرزده‌ظلمت از این واقعه سنا نو پهلودی را با حفظ مواضع رسمی کشورش تبریک می‌گوید. رسانه‌های اجتماعی بیش از آنکه بار رسمی اثرگذاری داشته باشند، ارزش مبادله‌ای و تعاملی‌شان بر هر عنصر دیگری غلبه دارد. اتفاقا در همین فضای دوگانه رسمی/ غیررسمی است که اظهارنظر شخصی وزیر خارجه ایران با حفظ چارچوب سیاست رسمی می‌تواند شکل موثقی از سیاست عمومی را نشان دهد. اما از آنجایی که این فضای اجتماعی مجازی به رسمیت شناخته نمی‌شود، اظهارات توییتری با فیس‌بوکی معمولا با قید «منتسب» ارزیابی می‌شوند و دایما در رفت و برگشت‌های رسانه‌ای تأیید، تکذیب و مجددا تأیید می‌شوند. بیجاست که با توجه به اثرگذاری و برد بسیار بالایی که چنین رسانه‌هایی دارند، مسوولان و سیاست‌گذاران رسانه‌ای و فرهنگی به‌جای حذف چنین رسانه‌ها یا زیرگراگی کردن دسترسی به آنها، این رسانه‌ها را در کنار دیگر رسانه‌های عصر «بهدام مکان در زمان» عمومی‌تر کنند و دسترسی به آن را مختل نکنند و خوب و خیربودن کاربرد آنها را تنها محدود به چارچوب‌های مضیق تعریف‌شده خود نکنند. در چنین فضایی است که چندین ساعت بعد از انتشار این توییته‌ها رسانه‌ها همچنان درگیر تکذیب یا تأیید صحت آنها هستند. این از محدودیت‌های دیپلماسی توییتری است.

روزنه

ریسی خبر داد پیگیری قضایی خروج هدایا از نهاد ریاست جمهوری

● **شرق:** جت‌الاسلام ابراهیم ریسی، معاون اول قوه‌قضاییه در واکنش به برخی اخبار در مورد خروج هدایای دوران احمدی‌نژاد از محل موزه هدایای ریاست‌جمهوری، گفت: اگر هدایایی در دوران ریاست‌جمهوری آقای احمدی‌نژاد از کاخ خارج شده است، منع قانونی دارد. او با بیان اینکه قطعا اگر هدایایی مربوط به نظام و دولت جمهوری اسلامی باشد حتما دخل و تصرف در آنها غیرمجاز است و مربوط به اموال دولتی است، گفت: اگر این هدایا جزو اموال دولتی باشند وظیفه دستگاه قضایی است که پیگیری کند و اگر معلوم شود که اموال مربوط به دولت بوده و ثبت دولتی شده حتی کوچک‌ترین شیء آن هم قابلیت تعقیب قانونی دارد. این اظهارات را می‌توان نخستین واکنش رسمی یک مقام عالی‌رتبه دستگاه قضایی نسبت به‌تخلف احتمالی دولت دهم در آخرین روزهای حیاتش به حساب آورد. این در حالی است که برخی سایت‌های خبری، از خروج دوهزارو ۲۸۳ قطعه هدیه مربوط به دوران احمدی‌نژاد از کاخ ریاست‌جمهوری در روزهای منتهی به مراسم تحلیف و تنفیذ حسن روحانی خبر داده بودند. بر اساس خبر سایت «انتخاب» این هدایا نیمه‌شب جمعه یازدهم فروردماه، در حالی که همگی دارای برچسب اموال نهاد ریاست‌جمهوری بودند و اطلاعات آن در سیستم اموال موزه هدایا ثبت و ضبط بود، در چهارکلیمون جاسازی و با پنج‌ماشین زرهی از کاخ بعدآباد (محل موزه هدایای ریاست‌جمهوری) اسکورت شده و به ساختمان لادن در میدان ونک منتقل شده‌است.

دادگاه اتحادیه اروپا تحریم اعمال‌شده علیه هفت بانک و شرکت ایرانی را به دلیل ناکافی بودن ادله و مدارک لغو کرده است. شورای اتحادیه اروپا این بانک‌ها و موسسات را به اتهام ارتباط با برنامه هسته‌ای ایران تحریم کرده بود. پست بانک، بانک توسعه صادرات، شرکت بیمه ایران، شرکت مهندسی و ساخت تأسیسات دریایی ایران، بانک رفاه کارگران، بانک بین‌المللی پرشیا (سپاهمدار آن بانک‌های ملت و تجارت هستند) و شرکت کشتیرانی گودلاک وابسته

به کشتیرانی ایران، موسساتی هستند که دادگاه اتحادیه اروپا تحریم‌های اعمال شده علیه آنها را لغو کرده است. به گزارش بی‌بی‌سی، براساس حکم دادگاه اروپا، از ناصر باطنی، رئیس سابق شرکت کشتیرانی ایران هم که دو سال پیش در فهرست تحریم‌های اتحادیه اروپا قرار گرفت، رفع تحریم شده است. روتیزر در گزارشی در این باره نوشت: «این حکم که ممکن است درخواست تجدیدنظر درباره آن داده شود، در پی تصمیمات مشابهی اعلام می‌شود که در سال جاری

حکم دادگاه اروپا برای لغو تحریم ۷ بانک و شرکت ایرانی

علیه تحریم‌های اعمال‌شده بر بزرگ‌ترین بانک‌های ایران اتخاذ شده است» گفته شده که حکم لغو تحریم‌های اعمال‌شده علیه این موسسات، فورا اجرا نمی‌شود و شورای اروپا دو ماه فرصت دارد تا درباره حکم صادرشده درخواست تجدیدنظر دهد. دادگاه اتحادیه اروپا همچنین به درخواست لغو تحریم‌های اعمال‌شده علیه بانک ملی و بانک ایران و اروپا (که سپاهمدار آن بانک صنعت و معدن، ملت و تجارت است) رسیدگی کرد اما این تحریم‌ها را موجه دانست. در مورد بانک

پرونده هسته‌ای به وزارت خارجه رفت

ظریف، مامور مذاکره با اشتون

بیشکک نیز آقای رییس‌جمهور با همتایان خود از جمله آقای بوتین و رییس‌جمهور چین ملاقات خواهند داشت و لذا مجموعه‌ای از تماس‌های سطح بالای دیپلماتیک در دو هفته آینده برنامه‌ریزی شده است.»
رییس دستگاه سیاست خارجی ایران درباره انتقال پرونده هسته‌ای به وزارت امورخارجه گفت: «پیشرفت مذاکرات هسته‌ای بستگی به اراده سیاسی طرف مقابل دارد. ما در وزارت امورخارجه توان کارشناسی داریم البته حتما با هماهنگی شورایعالی امنیت ملی و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط این کار را انجام خواهیم داد.» او ادامه داد: «همان‌طور که ریاست محترم جمهوری اعلام کردند ما خواهان حل موضوع هستیم و بنابراین اگر طرف مقابل اراده سیاسی برای حل موضوع داشته باشد، کار به‌راحتی قابل پیشرفت است و من این مساله را در تماس تلفنی با خاتم اشتون نیز مطرح کردم.»

ظریف درباره کمیته تشکیل‌شده برای پیگیری پرونده هسته‌ای گفت: «در داخل وزارت امورخارجه یک هماهنگی را شروع کرده‌ایم اما حتما باید دستگاه‌های ذی‌ربط نیز نمایندگان خود را تعیین بکنند تا ما بتوانیم به یاری خدا کار را پیش ببریم.» او با تأکید بر اعمال تحریم‌ها برای اعمال فشار بر مردم اظهار امیدواری کرد که «با پیگیری مذاکرات سازنده محملی برای ادامه این تحریم‌ها نداشته باشند»

به وزارت خارجه، وزارت خارجه آمریکا نیز گفت: «آمریکا از انتقال مسوولیت مذاکرات به وزارت خارجه ایران مطلع است و ما امیدمان برای رسیدن به راه‌حل مذاکره‌کننده هسته‌ای را تعیین کند. بنابراین گزارش مارک فیتز‌پاتریک، عضو موسسه بین‌المللی مطالعات استراتژیک درباره واگذاری مسوولیت مذاکرات به وزارت امور خارجه ایران گفت: «شرکای مذاکراتی ایران از شنیدن این خبر خرسند می‌شوند.» او در عین حال تأکید کرد که این به‌معنای پایان مشکلات نیست.

توافق اشتون و ظریف برای ملاقات در نیویورک
به‌دنبال انتقال پرونده هسته‌ای ایران به وزارت‌خارجه، صبح روز جمعه، مسوول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در تماس تلفنی با محمدجواد ظریف که مسوول مذاکره پرونده هسته‌ای ایران با طرف‌های خارجی شده، با یکدیگر توافق کردند تا در هفته برگزاری مجمع عمومی سازمان‌ملل در نیویورک با یکدیگر ملاقات کنند. محمدجواد ظریف، به‌عنوان وزیر خارجه، حسن روحانی را در سفر به نیویورک و مذاکرات هسته‌ای ایران با شش کشور؛ پنج عضو دائم شورای امنیت (آمریکا، فرانسه، انگلیس، روسیه، چین) و کشور آلمان انجام می‌گیرد.

آمریکا، شریک مصمم
به‌دنبال انتقال مسوولیت مذاکرات هسته‌ای ایران

ادامه از صفحه اول

پیش از این هم کاترین اشتون در پیامی به حسن روحانی درخواست کرده بود که هرچه زودتر تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای را تعیین کند. بنابرین گزارش مارک فیتز‌پاتریک، عضو موسسه بین‌المللی مطالعات استراتژیک درباره واگذاری مسوولیت مذاکرات به وزارت امور خارجه ایران گفت: «شرکای مذاکراتی ایران از شنیدن این خبر خرسند می‌شوند.» او در عین حال تأکید کرد که این به‌معنای پایان مشکلات نیست.

به‌دنبال انتقال مسوولیت مذاکرات هسته‌ای ایران

یک دهه در شورای امنیت ملی

رفع ابهامات باقیمانده میان ایران و آژانس به توافق رسیدند.
علی لاریجانی مهر ۱۳۸۶ در پی اختلاف با محمود احمدی‌نژاد از سمت خود استعفا کرد و جای خود را به سعید جلیلی داد.
- مذاکرات ژنو ۱ تیر ۱۳۸۷ در سوویس انجام شد. این مذاکرات با حضور سعید جلیلی به‌عنوان مذاکره‌کننده ارشد ایران با خاور سولانا رییس سیاست خارجی اتحادیه اروپا و نماینده تام‌الانتخاب گروه کشورهای ۵+۱ برگزار شد.
- مذاکرات ژنو۲ در تیر ۱۳۸۸ صورت گرفت که این آخرین دوره حضور خاور سولانا در طرف غربی بود.
- مذاکرات ژنو۳ در آذر ۱۳۸۹ پس از حدود ۱۴ ماه وقفه برگزار شده مدت‌زمانی که در آن قطعنامه شورای امنیت علیه ایران تصویب شد و آمریکا نیز تحریم‌های یکجانبه علیه ایران وضع کرد.
- مذاکرات استانبول۱ بهمن ۱۳۸۹ در ترکیه با دستور کار«گفت‌وگو برای همکاری» آغاز شد. ایران در این مذاکرات از غر ب خواست غنی‌سازی در ایران را بپذیرد و تحریم‌ها را به‌حال تعلیق دربیاورد.

- مذاکرات استنبول۲ فروردین ۱۳۹۱ انجام شد. سعید جلیلی پس از مذاکرات اعلام کرد که توافق شد ان‌بی‌تی مبنای هر گونه همکاری طرفین باشد.
- مذاکرات بغداد در عراق سوم و چهارم خرداد ۱۳۹۱ انجام شد. اشتون پس از این دور از مذاکرات گفت: «طرفین خواستار پیشرفت مذاکرات هستند و زمینه‌های مشترک‌ی نیز وجود دارد، هرچند اختلافات قابل توجهی نیز وجود دارد.
موافق هستیم که نیاز برای گفت‌وگوهای بیشتر وجود دارد.»
- مذاکرات مسکو در روسیه بیست‌ونهم و س‌ام خرداد ۱۳۹۱ میان گروه ۵+۱ و تیم هسته‌ای ایران به ریاست سعید جلیلی انجام شد. کاترین اشتون سخنگوی ۵+۱ پس از این مذاکرات گفت: «ایران باید سه گام برای اعتمادسازی جهانی انجام دهد؛ اول توقف غنی‌سازی ۲۰ درصد و دوم تعطیلی تاسیسات فردو و سوم هم تحویل دادن ذخایر غنی‌سازی شده.»
- مذاکرات آلمانی ۱ در قراقستان در اسفند ۱۳۹۱ میان گروه ۵+۱ و تیم هسته‌ای ایران به ریاست سعید جلیلی انجام شد. جلیلی پس از این مذاکرات گفت: «تا رسیدن به نقطه مطلوب فاصله زیادی داریم»
- مذاکرات آلمانی ۲ در فروردین ۱۳۹۲ میان گروه ۵+۱ و تیم هسته‌ای ایران به ریاست سعید جلیلی انجام شد. در این مذاکرات طرفین به توافق نرسیدند.

توسط نازی‌ها را هم محکوم کرده، همان‌طور که کشتار و سرکوب فلسطینی‌ها توسط صهیونیست‌ها را محکوم می‌کنیم و اجازه نمی‌دهیم تا جانیکاران صهیونیست با سوءاستفاده از این موضوع بر جایات خود سربوش بگذارند. این اقدام ظریف در روزنامه واشنگتن‌پست» نیز واکنش‌هایی داشت، «رابین رایت»، عضو انستیتو صلح آمریکا گفت: این اثرگذارترین دیپلماسی عمومی ایران در ۴۰ سال گذشته است.

خبر

پیام تسلیت مقام‌معظم هبری در پی درگذشت همسر آیت‌الله سعیدی

● **پایگاه اطلاع‌رسانی مقام‌معظم‌هبری:** مقام معظم‌رهبری، با صدور پیامی درگذشت همسر شهید آیت‌الله سعیدی و والده حجت‌الاسلام‌والمسلمین سیدمحمد سعیدی، امام‌جمعه قم، را تسلیت گفتند. متن پیام رهبر معظم انقلاب اسلامی به این شرح است:

بسم‌الله الرحمن الرحیم
حجت‌الاسلام جناب آقای حاج سیدمحمد سعیدی دامت توفیقاته، درگذشت والدۀ ماجده را به جنابعالی و اخوان محترم و بیت شهید آیت‌الله سعیدی و همچنین به حضرات آقایان طباطبائی و سایر بایاماندگان محترم تسلیت می‌گویم و برای آن فقیده سعیده رحمت و مغفرت و رضوان الهی و برای خاندان مصاب صبر و توفیق مسالت می‌نمایم. سیدعلی خامنهای

همچنین حسن روحانی در پیامی درگذشت مادر حجت‌السلام‌والمسلمین سیدمحمدسعیدی تولیت‌محترم حرم حضرت فاطمه معصومه(س) را تسلیت گفت.

سخنرانی روحانی؛ ۳ مهر در مجمع عمومی سازمان ملل

● **فارس:** طبق برنامه اعلام‌شده از سوی سازمان ملل، نشست سالانه مجمع روز ۱۷ سپتامبر به صورت رسمی آغاز می‌شود. طبق زمانبندی منتشرشده، روز ۲۳ سپتامبر نشست مجمع عمومی با موضوع تحقق اهداف توسعه‌هزاره برگزار می‌شود. سخنرانی حاضران در مجمع هم از صبح روز ۲۴ سپتامبر رسماً آغاز می‌شود. بنا بر فهرست منتشرشده، حسن روحانی قرار است در نوبت عصر روز ۲۴ سپتامبر (اولیل وقت ۳ مهر) که از ساعت ۱۵ تا ۲۰ به وقت محلی برگزار می‌شود، سخنرانی کند. بنا بر اعلام وزیر امور خارجه، رییس‌جمهور به‌عنوان رییس جنبش عدم تعهد، در نشست خلع سلاح نیز سخنرانی خواهد کرد.

تقدیر خاتمی از نقش آیت‌الله قدوسی در انقلاب

شرق: همزمان با سالروز شهادت آیت‌الله قدوسی رضوان‌الله علیه، حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای سیدمحمد خاتمی با حضور در بیت ایشان یاد و خاطره داستان شهید انقلاب اسلامی ایران را گرامی داشت و نسبت به همسر والامقام و فرزندان و بستگان ایشان ادای احترام کرد. رییس‌جمهور اسبق کشورمان ضمن ممتازداشتن نقش آیت‌الله قدوسی در انقلاب اسلامی، گفت: با توجه به جایگاه و نقش ایشان پیش و پس از انقلاب می‌بایست شاهد مراسم باشکوه بزرگداشت این بزرگوار باشیم که متأسفانه چنین نشد و از این بابت متأسفیم؛ گرچه همه وفاداران به اسلام و انقلاب و دوستداران ایران در قلب خود ایشان را گرامی می‌دارند.

نقدی: ۴۰ درصد از متولیدین در آمریکا حرام‌زاده‌اند

● **ایلنا:** رییس سازمان بسیج مستضعفین در جلسه هیات عاشقان ولایت بسیجیان استان گلستان، با اشاره به وضعیت غرب، گفت: «میزان رسمی طلاق در آمریکا ۶۰درصد بوده و ۴۰درصد از متولیدین در آمریکا حرام‌زاده هستند در گذشته پلیس بین‌الملل میزان جرایم سالانه کشورها را در سایت خود منتشر می‌کرد که چند سال پیش آمار آمریکا به‌عنوان کشور اول را حذف و بعد کل آمار را حذف کردند.» سردار «محمدرضانقدی» مواردی مانند چهارشنبه‌سوری، تبلیغات خارجی و غربی را از ریشه‌های آلودگی در آسیب‌شناسی سبک زندگی دانست.

ابتکار: هویت زنان محدود به نقش مادری و همسری نیست

● **شرق:** معصومه ابتکار، معاون سیدمحمد خاتمی در دوران اصلاحات و دیدار با زنان اصلاح‌طلب در مشهد تأکید کرد: «البته مادر و همسربودن دو افتخار بزرگ برای بانوان ماست که خداوند آن را فراهم کرده و یک عنایت خاص است اما اینکه هویت زنان را فقط محدود در این دو ببینیم درست نیست و اتفاقاً حضرت معصومه نمونه‌ای در رد این مساله است چراکه ایشان نه ازدواج کردند و نه بچدار شدند»

بریده‌اخبار

حسن روحانی در حکمی دکتر مسعود نبیلی را به‌عنوان «مشاور رییس‌جمهور در امور اقتصادی» منصوب کرد. //ایلنا
سردار محمدعلی جعفری، فرمانده سپاه: برای دفاع از انقلاب باید اعطاف داشته باشد. /فارس
رویتر: شورای حکام آژانس در اجلاس آینده، ایران را تحت فشار نمی‌گذارد. /فارس
ورود سختگوی وزارت خارجه به فیس‌بوک /شرق
تسلیم پیام ظریف درباره تحولات منطقه به وزیر خارجه لبنان /مهر
وسامعیل کوثری: مجمع نمایندگان تهران پنج گزین را برای استانداری معرفی کرده است. /خانه‌ملت
احمد خاتمی، خطیب نماز جمعه تهران: باید تشکر داشته باشیم از فرزندان غیور انتفاضه شعبانیه که به منافقان جنایتکار در اشرف حمله کردند. /انیمیم